

کتابخانه

علم ، صنعت و اخلاق دار هفته لی مجموعہ

حالمه طابو رطا پور اديم آءه لري، نه حفظ الصحه نك نه د تربيته نك
توسيه اېتمه دېكي شيلدر.

تربيته مسئلې پټې

اسپور تهلکسي

پر مملکتک کنج لکني تردی به اوغرانان عاملار اېنجه ده
لک مېملری، هیچ شبه یوقدرکه، ماديانه اتماک، فردينه
بيلدر. اخلاقي، بدی، فکری قوتلری، کوزلک لری،
والحاصل معنوی قیمتلری مادی تفوقله فدا ایدن و یوقدرله
حاصل اولان ضرور، نفسی منفعت تیج بستمده فردیتیرستکه
دوشن بر ملت انحلاله دوغری کیدیور دیکدر. بوکون
مقدراتنه حاکم اولان، شخصیتلری وجوده کثیره ن شی،
معنوی خصلتلردر. بناءً علی کنج لارده مادیات ذوقدن باشقه
ذوقلر، دها یوکسک دویغولر حصولنه چالیشمیلدر. عکس
تقدیرده اخلاقي حسابلر، صرف مادی و بدنی، یعنی حیوانی
قوتلر آتنده غائب اولور. مملکت مزده صولک زمانلرده مادی
قیمتله قارشى حاصل اولان اهلک آراسنده اسپور مراقق
افراطی دها دوغروسی اسپورک یاکش تلقیسی مهم برسب
تشکیل ایدیور. اسپور، یعنی عمومی معناسیله بدنی ادمانلر
(قوشه، آتلامه، یوزمه، قایقچیلیق، دکرچلیک، فوت بول
وسائره) حد ازانده قاندمی برشیدر؛ بونی کیسه انکارایدنه.
فقط بونک جانباقلق و فوت بول مراقق صورتندم بوتون کنج لکی
تسخیر اېتمه سنی، مکتبلر مزده اخلاقي تکمیلرینه کوششیدن،
عقلی تفوقدن عبارت اولان بر طاقم تشکیلاتک قائم اولسنی
مضر کوروروز؛ اونک اېچوندرکه براده براسپور تهلکسندن
بحث ایدیوروز.

ذهنی ایشلرله مشغول اولان، کونک قسم اعظمی اوطورده
دینی یرده کیمیرنلر اېچون بدنی حرکتک لزومی، علمک بدهات
دجه سته چیقاردینی ابتدائی حقیقتلردنلر. بر ساعت صیرا اووزنده
اوطوران، ابدی بر حرکت احتیاجی اېنجه بولونان برچو جو غلک
درسدن صوکر ا قوشوب، اویتامسی، نو او یونلرک بدنک
بوتون عضله لری حرکتک کثیره جک صورتده تنظیم و ترتیب
ایدلمی قاندمی بر شیدر. صوکر ا بدنک طبیی تشکیل
وانکشافک استلزام ایشدیک حال و وضعیت بولونمیان، فطره
ویا سائر سبیلردن دولای بدنی انکشافی سکتیه اوغرایان
چو جو قورله، فزیولوژیک، طبک اوکرتدیک بعضی مرتب
و منسق حرکتلر ایدیرلری لازمدر. فقط مکتب چو جو قورلرینک
صیرا صیرا زیله دک ماهرانه صورتده اکثر یادی انکشافلرینک
ضرورینه اوله رق - آتلامه لری، بدنی قابلیتلرینک تحمل
ایده مېجکی صورتده قوشه لری، بر هفتنه نك اوج درت کونی
فوت بول او یونتمده کیمیرلری ویا - قیزلرده داخل اولدینی

ذهنی مشغولیتلردن، فضله اوطورمه دن صوکره یو یوک
آدملریله حرکت احتیاجی حس ایدیور، شه مسز، چو جقلر
یونی دها زیاده حس ایدر. فقط بدنک هر هانکی عضله لری
طبیعتدن فضله تکمیل ایشدریمک احتیاجی، یا خود چو جقلر
تحمل ایدمه مېجکی انتظام و یکندگی اېنجه پاییلان مجرد حرکتلر، بدنی
و عضلی جهد هیچ بر احتیاجه قابل ایتز.

یونانیلر بدنی کوزلکله فوق العاده قیمت وریورلردی.
فقط ژیمناستیک یاننده موسیقی یعنی ادبی و بدنی تربيته هیچ
اوتونمورلردی. افلاطون، ژیمناستیک کله سنی هیچ بر زمان
یالکیز اوله رق کوزلا نیمور.

چو جقلره پایدیریان بویندی جه دلردن بر فائده بکله من.
حیالده لازم اولان معنوی جهددر. اراده قوتی، جبارت،
قدرت، هپ معنوی صفتلردر و معنوی ادمانلره الله ایدیلر.
مادی جهد و غیرتله، فضله حرکت و فعالیت سایه سنده انکشاف
ایدن عضله لره، چو جو قورلی بدنلرینه، حیوانی قوتلرینه مغرور،
معنویاته، اخلاقي دویغولرله استخفاف ایله باقان، ذهنی مشغولیتلره
استهزا ایدن برر مادی قوت ماکنسی حاله قویور.

انکلیز لره اسپور مراقق مملکتلرندم بوقدر توسع اېتمسندن
اندیشه ایدیورلر، فی الحقیقه انکلیزلرک اخلاقي خصلتلرنده کورولن بو
تردی به، انکلیز صلابت اخلاقي سنده کورولن و انحطاطه سبب اسکی،
انکلیزینی بوکون فوت بولجی کنج لره استیلا ایتش اولسیدر.
انسانی دویغولر، حیوانی عضله لره فضله توسیله جک بابو ی
بوغولور.

صوکر زمانلرده هر حرکتک عطف ایدیلن تربيته سجری
ژیمناستیکده عطف اولوندی. ژیمناستیک ارادینی، دق،
حافظه تی تمیه ایدر، انتظام، اطاعت آلیشدر و دلدی.
مشروطیتک عقبنده، بکی تربيته جریانلری باشلا دینی زمان فصل
بوتون تربيته آل ایشلرینه معلق قالدیه، بوکون د تربيته نك بوتون
اسرادی لره کالقوط اېنجه سته، دیرکدن آتلامه، قوشمغه،
فوت بول اویتامغه، آدیم آه رق یورومک معلق بولونیور. فصل
اولاری ذهنی قوتلری تربيته خلیاسیله مکتبلرده دسته لره کاغدلر
کسیدرلری ایسه، بوکون د هان چو جو قورلر صیرا ایتیور،
قوشدریلور، آتلاتیلور... حالبوکه بوادمالردن حاصل اولان
اراده، دقت، حافظه... تربيته علمنک قبول اېتمه دیک طرزدده
حافظه، دقت و اراده در.

بو معالاملردن، مکتبلرده ژیمناستیک تدریساتی علمنده
اولدیمز ظنی حاصل اولماسین. بالعکس، ژیمناستیک لزومی
بولوروز. یالکیز مکتبلر مزده چو جقلره طبیی حیاتک یانداملا سنی،

طبیعی، فطری بر احتیاج اولان بدن فاعلیتارده سوق ایتمی، فوت بولده اویتامی، فقط بونی نه (اورتوبیدی) طرزنده بکسقی، نه غرووره، کوستره منجر اولان هوانقلار صورتند شدتی، نه ده جابازلی شکنده مهارتله یامی، افراطه دوشمه ملی، الحاصه ذهنی و اخلاقی قوه لری ضعهف دوشورمن عضل افراطلردن اجتناب ایتملیدر؛ دقت ایتملیدر که بدن اوقی، انسانی حقیقه انسان پایان بولکتن روحی و معنوی قدرته غالب کلدر که ذوقسز و دوشونجهسز، عضلی و حیوانی ماکنه لریشمه سین؛ بزه بوعصرده قوتلی عضله لردن، تعلیمی مایون کی اشارتله حرکت ایدن اوتومایک انسانلردن زیاده، قوتلی اخلاقی، بولک عاکله، حر دوشونجه، و حر، ارادی فعالیت لازمدر.

نجم الدین صمدی

حکایت

مرحمت

امین سوکلیسته بولم سورلیدی :

« سن نهمک؟ سن کیسک؟ هانکی سهرمازک ائندن چیقده؟ وجویدی نهله یوغوردیدر؟ هانکی ابلیس بارماقریکه بوشکی، بو ادای وپردی؟ ائک بوقوقی هانکی نادوعصردن آلدی؟ بویاقه لری، بوکولولری، بویقله ایشلری کیمدن اؤرتده؟ چوجوکن خیالزه کیمدن ملکرده هیچ بکزمه سورسک، چوجوکن قاراقلرده کوردیکز جنلردن واقعا سنده برشی وار؛ فقط، بوه اولرک مصارعندن سنک مصارعه ک قاریشمز برآق دایله کی... سنی، ذاتا ملکر وجنلرله برابر طایندیم. سن بکایی دوفوراندن اول کوروتدک. شیدادن قاراقلردن، رنکدن، کلکدن، کولکدن کندیه، یایدیم ایلک غمیل وچایی دینانک ایچینده سنی چوق کرمل کوردیکی خاطر لیورم، و سنی طایچیم زمانی هیچ ییلدیورم، قاریشه، هر دغه، باشقه برولزه چیق، هر دغه قیانتکی ده کیشیدر، کاه عرص کاه عاصی، کاه مطیع کاه معقن قنایک طاق، سنی هیچ دم کیشین طرفکدن دایم سزیدیورم، برمحوس زندانک دیوارلرن ناصل ایچمن ائیمیه طایر سه بنده سنی اولم طایورم، زیرا سن بن زندانکی؟ چیقور؟ نه یلیم. بکا بول کستر... آئندن، اوسعدق برآق کی ساردک. چوق کرملر سندن قوتونلی ایچین چیریتدیورم و هر چیریشده باشی پنه سکا ووریورم. بنی آزد ایت، سوکی آغ، بلکه سندن قوتونلور قوتولاز بر شاهین کی، اوچیم، بلکه دینانک بوتون سافه لرغی بر حله ده یونجهن. سکا نوردن کیردیکهی ییلدیورم که نردن چیقور؟ نه یلیم. بکا بول کستر... سندن یاییلمش بوسمری دنیایه کیردیکم کوندن بری، دیشاریده، حقیق دنیاده نه وار، هب اوتوتدم، هب اوتوتدم. کره مک بوتون حیاتی بکه کوجوکن دیکلر دیکه ماسا لارکی، مجانب، سیه، و ذیالی، اوزاق، اوزاق کلبور. اورادن هیچ برشی سنک حودوکی آشیمور، اوردن هیچ برشی سکا قاریشه میور. بن سندن ییلدیورن برنی انا بدیش بر موجود کی: وطن خسته لری ایچین ایچین باغری یاقور. کورمور میسک ناصل بکزم سولدی؛ کوزلرک اطراق ناصل سیاهلاندی. بنی بواله فویان سنک متفکمی؟ خالوکه سنک ایچین دودیم ش هب کینه،

بدنی انکشافلری سکنه و غرته حق طور و وضعیترک، مانعه لک اوکنه کیلمسه دها فائده لی کوریدیور. و بوزیماسیتک یاننده وایندن ده ااول، جوجق لک معنویاتی صاعلامشدرمق، عضلاتنک فضلّه توسی هوسیله یوکک دویغورلی فدا ایدن هوانلرک وهله تعلیم ایله ییتشدرلش، اشارتله حرکت ایدن اوتوماترک، ماکنه لک تکثری مضر عد ایدیور. ملکتمزده معنویات مادیانیدن دون برمو قعددر. بناء علیه مادی و عضلی جهد برینه معنوی جهدک اقامه سنی، بدنی قدرت برینه اخلاقی قدرتک انکشافی تمی ایدیور. تربیه علمندمکی صلاحیتی معلوم اولان (فورستر) سیورکه: «بدنی تربیه قوتلی بر اخلاقی تأثیر ایله قارش کلیدر، چونکه بدن تربیه سی، روح انکشافی ایچون بدیهی تنه کلرلی داعیدر. بوتله کلردن قوتونلوق ایچون سجه بی تربیه ایتمی در. ثانیاً، صحت، جسامته، جسمانی تحمله ک مساعد قدرتلر معنویانن کلیر. ملاحظه لی هیچ برمری انکار ایده مرکیدن ادمانلرینه عطف ایدیلن اهمیت، یک قولایقله کوزل عضلاته قارش تمامی بر محته تردی ایدر: بو ایسه حقیقه انسانیه تربیه ایچون بر فلاکتدر. انگلیز مکتبلرنده ییایان دلیکلری کوز اوکنه کثیرمک کافیدر. اورالرده اسپور محتی، بعضاً، ذهن حیاتی ضررینه اوله رلق لکرمادی قوت محبت منجر اولمشدر.» [۱]

(یایو) دیورکه: «بزی حیوانیه دوغری سودو کلین بوتعلیلری بر ترقی عد ایتمیه لم. افراطه قارش افراط اولق اوزدر (سن) توما داکن) ی، مونته نی وراپله نی ییتشدرن قرون و طلی مکتبلرینک افراطی، بزه قایق واریشلری غالیبری ییتشدرن بو کونک مکتبلرینه ترجیح ایدرم.» [۲]

«بدنی تربیه یک بولک اهمیت عطف ایدن یک مکتبلر، پروغرا ملرند اسپور برینه تارلا ایشلری اقامه ایتمشلردر. بو کونکی کنتشک، فضلّه قدرتی، قوت بول کی قایا اوونلره صرف ایده جک یرده فائده لی شیلرده استعمال ایتسه ده انا حرکت ایتش اولور... فضلّه بدنی تربیه، ذهنی اولدریمکده یاضع فلائمه دوغریدن دوغری به باعث اولور. جسامت، هر شیدن اول معنوی بر حاده در. اخلاقی الهاملره مزوج اولیان بر تربیه بدنییه بوسبتون ناتمام برشیدر.» [۳]

هرضاله انکشاف، مادی، هر جهد عضلی و ذهنی و معنوی جهدلرک ضررینه در. بناء علیه مکتبلر ده هر شیدن اول جوجق لک اخلاقی تمیه به جالیشملی، اولنری معنوی ذوقلره، معنوی جهد و قدرته ایشدرملی، اخلاقی کوزللاکله، علمی و ادبی مشله لره میللری آزدیرملی در. هیچ شه سز بدن ایچون، روح ایچون

[۱] Förster, L'école et le caractère, p. 20

[۲] Payot, L'éducation de la volonté, p. 173

[۳] Förster, «ایبى اثردن